

LÄRARHANDLEDNING FRANKAS MONSTER

UNGA DRAMATEN

HEJ LÄRARE!

Här finns förslag på hur ni kan förbereda er inför teaterbesöket och reflektera kring föreställningen efteråt. Vi arbetar alltid med referensklasser och provpublik.

Vill du veta mer? Mejla ungadramaten@dramaten.se

Elin Callmer, dramapedagog och publikarbetare

OM FÖRESTÄLLNINGEN

Frankas monster är en lekfull och lite läskig föreställning för lågstadiet löst baserad på Mary Shelleys Frankenstein från 1816. Frankas monster handlar om barns existentiella frågor. I centrum står nioåriga Frank, som förlorat sin mamma och som försöker ta kontroll över sin livssituation.

Under vårt researcharbete har vi träffat Lars Björklund, som jobbat som sjukhuspräst vid Sigtunastiftelsen. Han menar att det som sker i lek sker på riktigt, men att barn har en tydlig gräns mellan lek och verklighet. Men, däremot kanske den inte alltid är så tydlig för oss vuxna? I *Frankas monster* använder Frank leken till att bearbeta och hantera sådant han varit med om. Han tar kontroll över det han kan och försöker skapa en egen varelse. Frågan är om det är ”i leken” eller ”på riktigt” och om det spelar någon roll?

PRAKTISK INFORMATION

Föreställningen spelas på Lejonkulan, med ingång från Sibyllegatan 1. Det finns en hall där ni kan hänga av er jackor och väskor. Publikvärdar kommer sen visa in er in i foajén där det finns bänkar och toaletter. När föreställningen börjar släpps ni in i salongen, där är det onummerade platser. Det finns plats för ungefär 60 personer, så ni kommer sitta nära scenen och skådespelarna.

Föreställningen är cirka 1 timme lång. Efter föreställningen följer skådespelarna med publiken ut i foajén och pratar med eleverna och delar ut ett programblad.

LÄRARENS ROLL

Vi som jobbar på Unga Dramaten är vana att möta ung publik, och föreställning är framtagen i nära samarbete med målgruppen. Vi vill att föreställningen ska väcka reaktioner och man måste inte vara helt tyst! Vår förhoppning är att ni lärare också ska kunna luta er tillbaka och njuta av föreställningen. Skådespelarna tar hand om rummet!

TRE FRÅGOR TILL REGISSÖREN

Carl Johan Karlson är konstnärlig ledare för Unga Dramaten och har regisserat Frankas monster.

Varför vill du sätta upp Frankas monster?

Jag har länge fascinerats av de monster vi mött genom kulturhistorien, de missförstådda, de farliga, de ensamma och de ledsna. De man håller på och de man hellre dör än möter i en mörk gränd. Flera av dem har jag identifierat mig med.

Monstret i Shelleys Frankenstein och Franka i vår föreställning har det gemensamt att de inte föds onda, utan "blir" det på grund av omgivningens blick på dem. Och liksom i romanen så kan man även i vår föreställning fråga sig vem som egentligen är monstret, skaparen eller skapelsen. Jag är också intresserad av det skeva, det queera och det monstrosöst feminina och jag vill utnyttja skräckgenrens maximalism och verkligen ta ut svängarna och samtidigt beröra på djupet.

Vem är Franka?

Franka är en liten egensinnig individualist. Stark i sig själv vill han gå sin egen väg och bestämma själv. Han vill inte tillhöra gruppen eller gå i skolan. Han gör revolt mot det regelsystem som barn är intvingade i. Franka är i frusen sorg. Hans mamma har dött och han vägrar acceptera livets själva orättvisa grundvillkor; att de vi älskar allra mest också kan tas ifrån oss. Franka är självtillräcklig. Han vill inte släppa in, visa sig svag eller be om stöd. Ensamheten han befinner sig i har gjort honom hård och bortstötande. Franka behöver hjälp.

Vad hoppas du att föreställningen ska ge publiken?

Frankas skapelse Franka är från början inget monster. Det är omgivningens stränga dömande blick på den som är annorlunda som gör Franka till ett monster. Jag hoppas föreställningen kan bidra till större acceptans för våra olikheter och inspirera till mod att gå sin egen väg. Vi har alla ett litet monster i oss som behöver kärlek och omsorg för att det inte ska ta överhanden.

INNAN TEATERBESÖKET

En del elever är vana vid att se scenkonst och för andra är det första gången de besöker en teater. Här finns några förslag på hur du kan förbereda klassen inför föreställningen.

DOCKOR OCH MONSTER – LEK

Det här är en lekfull kull där barnen får prova på att gestalta dockor och monster, två figurer de kommer möta i föreställningen.

Alla elever utom en är dockor och ska röra som dockor med stela ben och armar och små steg. Den sista deltagaren är monster ska röra sig mycket långsamt med stora steg och yviga armar. Monstret ska försöka ta dockorna som då också blir monster. Men monstren och dockorna får aldrig röra sig samtidigt. Du som lärare ger ett tecken när respektive grupp får röra sig. Tillexempel kan du använda två olika slags ljud, ett för att dockorna ska röra sig och ett för att monstren ska röra sig (rytm-ägg, trumma, nyckelknippa, sådant som kan skramla).

MONSTER – SAMTAL

Prata med eleverna om vad ett monster kan vara.

- Vilka monster känner ni till?
- Hur brukar monster se ut?
- Vilka egenskaper brukar ett monster ha?
- Har monster känslor?
- Är alla monster läskiga?
- Kan en människa vara ett monster?

TEMAN – SAMTAL

Frankas monster handlar om existentiella frågor. I centrum står nioåriga Frank, som förlorat sin mamma och som försöker ta kontroll över sin livssituation. I referensgruppsarbete har vi träffat lågstadielklasser och haft samtal utifrån existentiella frågor. Här finns förslag på några frågor..

- Varför måste man gå i skolan? Hur lär man sig saker egentligen? Är det bara i skolan man lär sig saker?
- Hur känns ensamhet? När kan det kännas jobbigt att vara ensam? När kan det kännas skönt att vara ensam?
- Hur känns sorg? Går sorg över? Hur kan man hjälpa någon som är i sorg?

EFTER TEATERBESÖKET

Utgå från vad som intresserar barnen i samtalet efteråt. Kanske var det någon detalj i föreställningen som väckte nyfikenhet och som kan inspirera till ett vidare utforskande. När det gäller teater finns det inget rätt eller fel, det är viktigt att var och en får ha sin egen upplevelse och tolkning av vad som hände och varför. Vi hoppas att föreställningen kan bidra till spännande samtal bortom huruvida den var "bra" eller "dålig".

FRANKS RUM – SAMTAL

Berätta för eleverna att det är många som jobbar med en föreställning men som inte själva står på scenen. Det finns till exempel en scenograf som har bestämt på hur scenrummet ska se ut.

- Vilka föremål fanns i rummet?
- Vad minns du minns extra tydligt? Något som var extra spännande, fint?
- Vad var det för slags rum?

VILKA HANDLADE DET OM? – SAMTAL

Dela in klassen i mindre grupper och låt de prata om varsin karaktär.

Frank, spelas av Melinda Kinnaman

Frank

- Varför ville inte Frank vara barn längre?
- Varför ville Frank skapa ett eget barn/bli mamma?
- Varför ville inte Frank gå till skolan?

Francis, spelas av Elle Kari Bergenrud

Francis

- Vem var Francis?
- Varför ville Francis vara med Frank?
- Vad hände med Francis?

Franka, spelas av Elle Kari Bergenrud

Franka

- Vem var Franka?
- Först kände Frank sig glad över Franka men vad hände sen?
- Ångrade Frank att han har skapat Franka? Vad är ånger? Vad kan man göra om man ångrar något?

Dod, Gog, Bob och Tot, spelas av Tanja Lorentzon

Barnen

- Varför kom barnen hem till Frank?
- Varför ville Frank leka ensam?
- Vad hände med barnen?

EGEN AFFISCH – RITA

Serietecknaren Emelie Östergren har både skrivit manuset och gjort illustrationen till affischen. Låt eleverna skapa egna affischer till *Frankas monster*. Fråga om det finns någon scen eller situation som var ”typisk” för föreställningen? Vilken karaktär borde vara på affischen? Vilka färger passar?

Fotografera gärna affischerna och mejla: elin.callmer@dramaten.se

SLUTET – SAMTAL

Prata med eleverna om hur föreställningen slutade. Förslag på frågor att prata utifrån:

- Vad hände med Franka på slutet? Vart tog Franka vägen?
- Vem var det som kom in och tröstade Frank på slutet?
- Vad tror ni händer sen?